

svoj trebuh in za svojo mošnja, bližnjega pa naj vzame magari sam vrag, kaj njega to briga! Te ogabne miselnosti je bil oče liberalizem, ki ga je propovedovalo svetovno mednarodno framasonstvo s svojimi glavnimi sedeži v Londonu in Parizu. Liberalizem je dokončal in leži na smrtni postelji kot kak skopuški stavec, ki se sicer brani dati ključ iz rok, pa ga smrt v to silo. Kaj ga bo nadomestilo?

Dve novi miselnosti

V Evropi so se pojavile v teku zadnjih dvajset let dve novi miselnosti. Prva je zajela Rusijo in izvaja komunizem. Država je vse in vse mora biti podržavljeno. Posameznik ni nič in nima drugih pravic v gospodarstvu, kakor le sodelovati in doprinesati k skupnosti.

Druga je fašistično-nacionalna miselnost. Tudi ta pravi, da je država vse in da morata imeti država in narod celotno oblast nad vsem, nad gospodarstvom, politiko itd.

Obe se prav malo razlikujeta, le da imata vsaka svoje ime. Kake osebne svobode, kakor jo poznamo v demokratičnih deželah, kjer je dovoljena svoboda tiska, govora, zborovanja itd., komunizem ne pozna prav nič, narodni socializem in fašizem tudi ne, le dovoljuje še nekako omejeno in nadzirano osebno lastnino.

Podoba pa je, da so se komunizem in narodni socializem ter fašizem začasno zvezali

in bijejo boj, da uničijo gospodarski liberalizem in istega nadomestijo s svojo miselnostjo v gospodarstvu. V Evropi so zaenkrat že uspeli. V Evropi na celi črti — razen Anglije — prevladuje nova gospodarska miselnost, ki jo je izlegla zveza Berlin-Rim-Moskva. Kako socialno srečo in zadovoljstvo bo prinesla evropskim narodom nova gospodarska uredba, je v naprej težko napovedati, ker boja še ni konec. Gotovo pa je, sprememba, ki se v Evropi že ugnezuje, bo prinesla čisto novo socialno in gospodarsko življenje. Če bo boljše ali slabše od dosedanjega, to skrivnost bo pokazala bodočnost.

Kdo bo zmagal?

Vodstva teh miselnosti, o katerih govorimo, so v rokah posameznikov in raznih skupin. Fašizem vodita Hitler in Mussolini. Komunizem vodi Stalin in na braniku svobode in demokracije pa stoji sedaj v prvi vrsti anglosaški svet. Odprto in javno bije boj za dosedanjo liberalno miselnost Anglija, moralno in materialno jo podpira tudi Amerika. Kdo bo zmagal? Danes še ni odločeno.

Na podlagi dejstev, ki obstoje, je možno, da bodo ostali vsi trije bloki pri moči in življenju. Mogoče so pa tudi nagle spremembe, kakršnih se je toliko dogodilo baš zadnji dve leti...

Kratke tedenske novice

Agencija Avala poroča: Nekatere inozemske poročevalske agencije so v zvezi z dogodki v Grčiji sporočile svetu, da je Jugoslavija mobilizirala in podvzela izredne ukrepe. Agencija Avala je pooblaščen vse te vesti zanikati. V Jugoslaviji se ni vršila niti redna niti izredna seja ministrskega sveta, ki bi sklepala o teh stvareh.

Drugo zasedanje bolgarskega parlamenta je bilo otvorjeno 28. oktobra s prastoinim govorom kralja. Kralj Boris se je zahvalil Italiji in Nemčiji za pomoč glede Dobrudže in je poudarjal stremiljenje Bolgarije za ohranitev miru.

Bolgarija bo ostala v italijansko-grškem sporu nevtralna.

Radi vojnega stanja med Italijo in Grčijo je Turčija odredila mobilizacijo in je poslala čete v Tracijo.

Hitler se namerava sestati z belgijskim kraljem. Ta sestanek naj bi bil v duhu sestanka med Hitlerjem in francoskim maršalom Petainom.

Hitler bo podal v kratkem pred nemškimi državnim zborom izjavo o svojih razgovorih s predstavnikoma Francije in Španije.

Nemška podmornica je torpedirala in potopila 42.000 tonski angleški potniški parnik »Empire of Canada«. S tem parnikom se je svoječasno peljal angleški kraljevski par na obisk v Kanado. Od 650 mož posadke se je rešilo nekaj nad 500 oseb, ki so se izkrcali v Angliji.

Sovjetsko sedemčlansko odposlanstvo se je odpravilo 25. oktobra v Bukarešto in se bo udeleževalo sej donavske komisije, ki je sklicana v romunski prestolnici za 28. oktobra. Sovjetska Rusija je dosegla od Nemčije privoljenje za sodelovanje na Donavi.

Ridza Smiglyja, bivšega vrhovnega poveljnika poljske vojske, so prepeljali v zapor v Bukarešto. Dosedaj so zaprli in pripravili v Romuniji 6000 poljskih beguncev, ki so se zatekli v Romunijo in niso smeli iz države.

Angleški bombniki so v noči na ponedeljek prileteli nad protektorat Češko-Moravska in bombardirali veliko tovarne za orožje škoda v Plznu.

Ob obletnici obstoja generalnega guvernerstva na Poljskem je izjavil nemški minister dr. Franck, da je guvernat Poljska sestavni del Nemčije ter nerazdvojena oblast velikega nemškega prostora.

Podpredsednik francoske vlade Laval je postal obenem tudi zunanji minister. Dosedanji zunanji minister Baudin je odstopil. Laval je po imenovanju takoj odpotoval za nekaj dni v Pariz.

Zaradi pogajanj med Nemčijo in Francijo je sklenil ameriški Rdeči križ, da ne bo poslal živeža, ki je že bil na veliki tovarni ladji in bi moral biti odposlan skozi angleško zaporo v Francijo.

Katoliško vsehščišče v španski prestolnici Madridu bo svečano odprto 16. novembra.

Predsednik Roosevelt je imenoval zamorskega polkovnika Dawlisa za generala, ki je prvi črno-polti general v zgodovini Amerike.

Japonci so razdejali z letalskimi bombami birmansko cesto, katero so zopet otvorili Angleži dne 17. oktobra in po kateri zalagata Anglija in Amerika kitajskega maršala Čankajšeka z vojnimi potrebščinami, poročajo Japonci.

Spominjajmo se v molitvah rajnih!

Na Remšniku je nagloma umrla županova žena Neža Jerič. Prava kmečka gospodinja, vsa vnetja za delo, red in varčnost, a pravična in dobra vsakemu, kjer je videla stisko in bedo. Ko bi bilo mnogo takih gospodinj, bi bilo manj revežev in postopačev, pa več verskega in narodnega življenja po slovenskih domovih! Bog naj ji obilno poplača njena dela, domače pa tolaži v nesreči!

Član Apostolstva mož umrl. V Bresternici, župnija Kamnica pri Mariboru, je 18. oktobra mirno v Gospodu zaspal Straus Ivan, čevljarški mojster, star 72 let. Pokojni je bil dolgoleten naročnik »Slov. gospodarja« in zgleden krščanski mož, ki je vsako prvo nedeljo v mesecu kot član Apostolstva mož pristopil k sv. zakramentom. Na zadnji poti v nedeljo, 20. oktobra, ga je spremljalo mnogo ljudi, ob odprtem grobu se je pa od rajnega poslovil g. župnik Munda. Pokojnemu naj sveti večna luč, preostalim pa naše sožalje!

Zgleden mož umrl pri Sv. Janžu na Dravskem polju. Smrt se je spet oglasila v naši fari in dne 9. oktobra iztrgala iz naše srede zglednega moža Janeza Pesek, posestnika iz Prepol. Zadelja ga je možganska kap v gozdu in po daljšem iskanju so ga našli na pol živega. Poklicani zdravnik je ugotovil, da bo smrt v kratkem nastopila. Popoldne je zapustil našo solzno dolino.

Pogreb je bil 11. oktobra od doma na farno pokopališče, kjer so mu pevci zapeli v slovo, od nje ga pa se je z besedo poslovil domači g. župnik. Blagopokojni je bil mož na mestu, ves kristjan, bil je član Apostolstva mož in je bil vsako nedeljo pri sv. obhajilu; bil je tudi zgleden gospodar in prav tako vzgojitelj svojih otrok. Upamo, da za vse dobro vneti uživa nebeški raj! — Žalujocim izrekamo sožalje!

Orožniški narednik-vodnik umrl. Od Sv. Jurija ob ščavnici poročajo: Žalostno so zapeli zvonovi 14. oktobra, naznanjajoč vsem, da je v Ljubljani umrl orožniški narednik-vodnik v pokoju Anton Kolbl. Dalj časa je bolehal na griu, iskajoč zdravja pri različnih zdravnikih, končno se je pa zahtekel v zavod za novotvorbe v Ljubljano, upajoč, da tam najde zaželjenega zdravja, a je prišla pomoč žal prepozno. Rajni je že pod bivoš Avstrijo služil kot orožnik po raznih krajih na Štajerskem, Koroškem in Prekmurju, po vojni pa je dolga leta služboval v lepi, sončni Dalmaciji, kjer je stopil v domačem rojstnem kraju, a ni mu bilo dano, erga dolgo uživati, zavratna bolezen, rak, mu je pretrgala nit življenja. Pokojni je bil kremenit značaj in vsakomur, kdor je občeval z njim, se je priljubil in mu gotovo ostane v trajnem spominu. Naj mu bo lahka zemlja na pokopališču pri Sv.

tega rodu umrl in tudi ni bil nihče resno bolan! Stoletni Hariroemon in njegova žena sta tako privezana na svojo grudo, da sta samo enkrat odšla iz svojega rojstnega kraja, in sicer na božjo pot k boginji Isi. A tudi to pot sta peš opravila. Leta 1933 so v čast poglavarju te družine blizu hiše postavili spomenik, in še vedno gre stoletni starček vsak dan do tega spomenika, pa bodi vreme grdo ali lepo.

Važno odkritje. Dva kemika, Nemca begunca, ki delujeta na ameriškem vseučilišču v Kolumbiji, sta odkrila nekaj zelo pomembnega. Odkrila sta rudnino, ki sta ji dala ime »U 235« in ki en sam funt (= pol kilograma) te rudnine ustreza energiji (sili) 5 milijonov funtov petro-

11.

Erik je zgodaj zjutraj jezdil na konjsko sejmišče, kjer je bil pustil svoja covboja. Sicer se je bil z njima dogovoril, naj sama skleneta kupčijo, toda dogodki večera in noči so tako vplivali nanj, da se je moral razstresti.

Mladenič je povešal glavo in razmišljal. Iz razmišljanja ga je vzbudila Anita, ki je prijezdila od nasprotni strani. S konjem se je postavila pred Erika, da bi ga ustavila.

Erik jo je za hip pogledal, potem pa se ni zmenil zanjo. Potegnil je konja v stran, da bi se ji izognil.

Anita je uvidela, da se mladenič ne zmeni zanjo, a se ni dala ugnati. Obrnila je konja in je jezdila tesno ob Erikovi levici. Priliznjeno je začela:

»Erik, pogovoriti se morava. Ti si zelo grdo ravnal z menoj, toda jaz te še vedno ljubim in sem zato prišla, da bi te posvarila.«

Mladenič jo je ostro pogledal.

»Hvala, Anita, toda nočem, da bi izdala načrte svojih prijateljev. Ne potrebujem tvojih svaril! Po vsem, kar se je bilo zgodilo, ti mora biti to jasno.«

»Zdaj ne gre za to, kaj mi je jasno, temveč gre za ljubezen!« je hlastno dejala Anita.

»Ne govori o tej ljubezni! Vem, kaj lahko mislim o njej.«

»Ne moreš vedeti, Erik! Ti ne poznaš ženskega srca.«

»Pusti razlaganje! Jaz se zanesem na svoje čute. Moje srce mi pove več, ko tisoč izkušenj.«

»O, Erik, ne govori tako! Če tvoje srce govori zoper mene, te vara, kajti moja ljubezen je tvoja, samo tvoja!«

Govorila je s takim ognjem, da jo je Erik začudeno pogledal. Če ne bi bil doživel toliko razočaranj, bi ji morda celo verjel. Tako pa je ostal popolnoma hladen. Nekam trdo je dejal:

»Anita, pred žensko ne izgovorim rad besed, za katere je bolje, če ostanejo neizgovorjene! A ti me slišiš, da eno in drugo povem. Ko smo bili še sosedji, si ti bila prva deklica, ki sem jo vsak dan videl. S sladkimi besedami in nežnimi pogledi si me hitro premotila. Tedaj še nisem vedel, kaj je ljubezen.«

»In zdaj veš?« ga je naglo prekinila Anita. »Povej, da veš!«

»Ne vem,« je mirno odgovoril Erik. »Morda nikdar ne bom vedel. Anita, dober prijatelj sem bil, a nikdar nisem obljubil reči, ki je ne bi bil izpolnil.«

»Ne?« je začudeno vprašalo dekle.

»Ne,« je mirno pritrđil mladenič. »Nisi bila to, za kar si se izdajala. Tvoj oče... Sicer pa, čemu oživljava stare dogodke?! Kar je minulo, naj gre v pozabo. Z Bogom!«

Anita je zardela. V njenem srcu je vzplamtelo. S silo je dušila jezo, ko je vprašala:

»To je vse, kar mi imaš povedati?«